

2/467- 4402/10556

ANAYATAN PARTİSİ
T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 24.02.2007
Sayı : 07-00/242

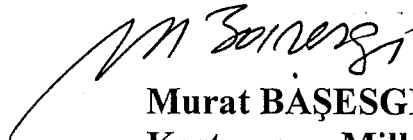
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tarihi Türk Ocağı Binası'nın Kamu Yararına Çalışan Türk Ocakları Genel Merkezine Devrine Dair Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Beyhan ASLAN
Denizli Milletvekili

Murat BAŞESGİOĞLU
Kastamonu Milletvekili

GEREKÇE:

Bir asra yaklaşan ömrü ile, Türkiye'nin en köklü "müesseselerinden biri olan Türk Ocağı, devrin önde gelen fikir adamları tarafından 25 Mayıs 1912'de kuruldu.

"İmparatorluk"tan yeni Türk Devleti'ne geçiş vetiresinin bütün sancılılarıyla yaşandığı bu buhranlı devrede, Ocak, "milli bir mektep" olarak üstün bir fonksiyon icra etti. Daha sonra yeni Türk Devletinin de esasını teşkil edecek olan Türk Milliyetçiliğinin hususi adı olan "Türkçülük mefkuresi", Ocak tarafından bütün Türk alemine yayıldı, üstün bir fikir ve aksiyon olarak, Türk münevverinin asli düşüncesi ve yaşama tarzı haline geldi. Ocak'tan yetişen nesiller, hemen her sahada Türk Milletine büyük hizmetler verdiler. Başta, Milli Mücadeleyi yürüten kadrolar olmak üzere, devlet idaresinde vazife alan Ocaklılar, her devirde iftihar edilecek bir yekün tutmuştur.

Kuruluşundan bugüne kadar aktif ve gündelik siyasetin tamamen dışında kalmış ve bünyesinde farklı siyasi tercihlere sahip şahsiyetleri barındırmış olan TÜRK OCAKLARI, başlangıcından itibaren devlet adamlarımızın büyük ekseriyetinden destek ve himaye görmüştür. Bunların arasında en manalı olanı, şüphesiz, M.Kemal Atatürk'ün alakasıdır. O'nun; "Bu Ocak'ı söndürenlerin ocağı sönsün!" arzusu, Ocak'ın mana ve mefkuresine mutabakatını, alaka ve himayesinin derecesini ifade etmeye kafidir.

TÜRK OCAKLARI, bugün artık gelenekleşmiş olan Ocak prensipleri dahilinde, şanlı geçmişinden hız ve ilham alarak yeniden 1986 yılında faaliyete başlamıştır. Bu faaliyet Türk Milletine feragat ve fedakarlıkla hizmet etmeyi şeref kabul eden bir anlayışla ve vakarla yürütülmektedir.

Ocak, ilk kurulduğu günlerdeki menfi şartların, aşağı yukarı aynen devam ettiğine ve Ocak Mefkuresi istikametinde çalışmalarla, cemiyetimizde mevcut ve muhtemel fikri, ahlaki, içtimai... bozuklukların yok edilmesi gerektiğine inanmaktadır.

Halen Kültür Bakanlığı'nın tasarrufunda bulunan ve esas itibarıyla Devlet Resim Heykel Müzesi olarak kullanılan bina tamamen Türk Ocaklarının ve Türk Ocağına sempati duyanların katkıları ile hiçbir devlet yardımı olmadan 1927 yılında inşa edilmiş, o zamandan beri "Türk Ocağı" olarak anılagelmıştır.

Gerçekten:

1- Binanın arsası Türk Ocağı Merkez Heyeti tarafından 1926 yılında 42.786-lira bedelle evkaf idaresinden satın alınmış ve Ankara Tapu Müdürlüğüne Türk Ocağı namına tescil edilmiştir. (Defter Sıra No:28, Zabıt Defteri Cilt No:39, Varak No:68, Kayıt No:656332)

2- Binanın projesi Türk Ocaklı Yüksek Mimar Hikmet KOYUNLU tarafından bila bedel yapılmış ve uygulanmıştır.

3- Arsanın satın alınmasını müteakip inşaat başlanmış ve 20 ay gibi kısa bir zamanda ikmal edilmiştir. O dönemde Milli Mücadelemizin başarılmasında ve Milli Devletimizin kurulmasında en büyük rolü olan Kuvayi Milliye ruhunun doğması ve yayılması için sarf ettiği gayretler dolayısı ile millet nezdinde büyük bir itibar kazanmış bulunan Türk Ocağı için yapılmakta olan böyle bir binaya malzeme, nakit ve işçilik olarak katkıda bulunmak üzere adeta yarış edilmiştir. Bu yarışa yurt içinde ve dışındaki gayri Türk ve gayri müslim kişi ve kuruluşlar da katılmıştır.

4- Arsanın satın alınması, ve binanın yapılması sırasında devletten herhangi bir yardım istenmemiş ve alınmamıştır.

Türk Ocakları'nın Türk dünyası üzerindeki tesirinden rahatsızlık duyan dış çevrelerin de tedirginliği ve diğer dahili siyasi sebeplerle Türk Ocaklarının üyesi, koruyucusu ve destekleyicisi olan Atatürk'ün isteği ile 10.4.1931 tarihinde kapanmıştır. Bunun üzerine merkez bina dahil bütün emvali, o devirde "Memleketin maddi ve manevi servetlerine tesahüp etme" yetkisi olan Cumhuriyet Halk Fırkasına intikal etmiştir. O tarihte faal 276 şubesine teberru edilmiş olan dükkan, arsa, değirmen, zeytinlik, bağ-bahçe, fırın, mağaza, sinema, depo gibi gayrimenkuller de aynı muameleye tabi tutulmuşlardır. (Merkez bina hariç, 147 şubeye ait malların 1931'deki hazineye devir kıymeti 1.312.694-TL'dir.)

18 yıllık aradan sonra Türk Ocağı 1949 yılında yeniden kurulunca eski gayrimenkullerinin iadesi için müracaatlarda bulunmuş, 1951'de çıkarılan 5830 sayılı (C.H.P.'ne intikal etmiş malların sahiplerine iadesine dair) kanundan da yararlanmak istenmiş ise de, Türk Ocağı'na mülkiyetinin devri yerine merkez binanın süresiz kullanma (İntifa) hakkı verilmiştir. (Bakanlar kurulunun 15.12.1952 gün ve 3/16030 sayılı kararı).

Ayrıca Bakanlar Kurulu 15.5.1954 gün ve 4/3055 sayılı kararı ile Türk Ocağını "amme menfaatine hadim dernek" olarak kabul etmiştir.

27 Mayıs 1960 ihtilalinden sonra, binanın hazineye bırakılmasını tazammun eden bir kararname hazırlanmış ise de Ocaklıların ve özellikle Reis Hamdullah Suphi Tanrıöver'in teşebbüsleri ile zamanın Cumhurbaşkanı merhum Cemal GÜRSEL Paşanın "Ocak'a dokunmayın" demesi üzerine tekemmül etmemiştir.

Nihayet 12 Mart 1971 müdahalesinden sonra, hükümet bir kararname (26.07.1971 gün ve 7/2852 sayılı kararname) ile intifa hakkımızı da hukuk kurallarına aykırı olarak kaldırmak suretiyle bina ile ilişkimizin tamamen kesilmesini istemiştir.

Daha sonraları Sn.Demirel hükümeti nezdinde binanın tekrar Türk Ocakları'na tahsisi için yapılan teşebbüsler, Cumhurbaşkanının (merhum Fahri KORUTÜRK) Bina Devlet Resim ve Heykel Müzesi haline getirilmesi hususundaki direktifleri ileri sürülerek red edilmiştir. Bu konuda Türk Ocağı olarak inşa edilmiş ve Türk Ocağı olarak tanınagelmiş olan binanın Türk Ocağı olarak fonksiyon yapmasının, millet tarafından Resim ve Heykel Müzesi olarak kullanılmasına nazaran daha fazla tasvip edileceği, devletin böyle bir müze için özel bir bina inşa etme gücü olduğu, şeklindeki izahlar zamanın Kültür Bakanı ve Müsteşarı tarafından makul karşılandığı halde neticeye ulaşılamamıştır.

Yukarıdaki açıklamalardan anlaşılabacağı üzere:

1- Sözkonusu bina tamamen Türk Ocaklıların ve Türk Ocağının milli bir teşekkür olarak varlığının gerekliliğine inananların katkıları ile inşa edilmiştir.

2- Hazine, bu binaya bırakılan ve yaratılan bir takım hukuki boşluklara istinaden sahip olmuştur.

3- Türk Ocaklarını yönetenler binanın Türk Ocağına ait olduğu ve Türk Ocağına tahsis edilmesi gerektiği görüşünden, bir zaman gelip bunu gerçekleştirecek bir hükümet kararnamesi veya kanun istihsal etme ümidinden hiç bir zaman vazgeçmemişlerdir.

Aslında bir malın asli sahibine iade veya tahsis etme mahiyetinde olan böyle bir kararı Yüce Parlamento'muzun kabul edeceğine güveniyor, bunun Türk Milleti tarafından, milli birlik ve beraberliğimizi parçalamaya yönelik iç ve dış kaynaklı faaliyetlere karşı milletimizin devamlı uyanık tutulmasında, milli değerlerimizin korunması ve geliştirilmesinde, her konuda milli menfaatleri önde tutan gençlerin yetiştirilmesinde ve bugün bütün çıplaklığı ile ortaya çıkan Türk Dünyası ile, kuruluşundan bu yana ilgilenen başlıca kuruluş olarak devletin en müessir yardımcısı olagelmiş bulunan Türk Ocaklarına karşı bir kadirşinaslık nişanesi olarak kabul ve takdir edileceğine inanıyoruz.

Bugün, isim ve malları iade edilen siyasi partilerimizle Türk Ocağı arasında, şüphesiz bir beraberlik mevcut değildir. Ancak, Türk Ocağı da bir "devlet mağduru"dur. 1931'de kapatıldığında 276 şubesi 147 şubesinin de çok zengin gayrimenkulleri vardı. Bunların 1931'deki kıymeti 1.312.694.000.-TL idi. Türk Ocağı, Ankara-Samanpazarı'ndaki merkez bina hariç, diğer mallarının iadesi konusunda bir iddia ve istekte bulunmamıştır. Devlet icrai güce sahip bulunduğu ve bunu olağanüstü Askeri Müdahale döneminden antidemokratik yetkileri ile artırabildiği için, 1971 ara rejiminde, -12 Eylül rejiminin siyasi partileri kapattığı gibi- Bakanlar Kurulu kararı ile "müddet kaydı olmaksızın" daha önce verilen intifa hakkını da -hukuken mümkün olmadığı halde- tek taraflı olarak kaldırmıştır. Bu da açık bir adaletsizliktir.

Bugün yaraları sarmağa, haksızlıkları düzeltmeye çalışan aynı devlettir. Kanayan bir yara gibi duran bu konu halledildiği takdirde, Türk Ocağı, bugün Orta Avrupa'dan Çin Seddi'ne kadar Türkiye'den ilgi yardım ve hizmet bekleyen Türk Dünyası'na çok daha fazla hizmet verebilecektir.

TARİHİ TÜRK OCAĞI BİNASI'NIN KAMU YARARINA ÇALIŞAN TÜRK OCAKLARI GENEL MERKEZİNE DEVRİNE DAİR KANUN

MADDE 1- Cumhuriyet Halk Fırkası tarafından 1931'de sahiplenilen ve 5830 sayılı kanunla hazineye intikal eden Ankara, Samanpazarı'ndaki tarihî Türk Ocağı Merkez Binası mülkiyeti, müstemilâtı ve kullanılmaya lüzumlu eşyası ile birlikte eskisinin devamı olarak 1949'da tekrar kurulan Kamu Yararına Çalışır Türk Ocağı Derneği Genel Merkezine devredilir.

MADDE 2- Binada, Kültür Bakanlığının kullanım hakkı devam eder. Doğrudan Türk Ocağı Derneği'nin tasarrufunda kalacak bölümler, Bakanlığın ödeyeceği ücretler ve binanın bakım ve onarımı ile ilgili hususlar Bakanlık ile Türk Ocağı Derneği arasında yapılacak protokolla belirlenir.

MADDE 3- Binanın devir işlemleri, hazine tarafından üç ay içinde tamamlanır.

MADDE 4- Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

